

Sluchátka pod lupou: všechna testovaná sluchátka na střeoevropském trhu obsahují chemické látky narušující hormonální systém

24.2.2026 - | Arnika

Přelomová mezinárodní studie provedená v pěti zemích střední Evropy odhalila nebezpečné chemické látky v každém jednotlivém páru analyzovaných sluchátek - od luxusních modelů až po ty levné z dovozu. Autoři studie uvádějí, že výsledky poukazují na systémové selhání regulace bezpečnosti spotřebitelů v celém elektronickém průmyslu. Výzkum byl proveden v rámci projektu ToxFree LIFE for All, financovaného Evropskou unií, a zahrnoval analýzu 180 vzorků tvrdých a měkkých plastových částí z 81 modelů sluchátek určených dětem, dospívajícím i dospělým, prodáváných v České republice, na Slovensku, v Maďarsku, Slovinsku a Rakousku.

Bisfenolová krize: univerzální kontaminant

Výzkumníci zjistili, že téměř všechna sluchátka obsahují bisfenoly - chemické látky známé tím, že narušují hormonální systém. Široce omezovaný bisfenol A (BPA) byl nalezen v 98 % vzorků, zatímco jeho náhražka bisfenol S (BPS) se vyskytovala ve více než třech čtvrtinách vzorků. Maximální zjištěné koncentrace dosahovaly až 351 mg/kg, což dramaticky překračuje limit 10 mg/kg původně navržený Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA).

„Tyto chemické látky nejsou jen přísady - mohou se ze sluchátek uvolňovat přímo do našeho těla,“ uvedla Karolina Brabcová, odbornice na chemické látky z organizace Arnika. „Každodenní používání - zejména při sportu, kdy dochází k zahřívání a pocení - tento přenos urychluje přímo na kůži. Ačkoli nepředstavují okamžité zdravotní riziko, dlouhodobá expozice, zejména u zranitelných skupin, jako jsou dospívající, je velmi znepokojivá. Pro endokrinní disruptory, které napodobují naše přirozené hormony, neexistuje žádná ‚bezpečná‘ hladina.“

Nevhodné náhrady

Studie potvrzuje širší trend tzv. nevhodných náhrad, kdy jsou zakázané chemické látky nahrazovány jejich mírně pozměněnými „příbuznými“, které se chovají téměř stejným způsobem. Výrobci často změní jen část molekuly tak, aby látka nespadala pod současnou legislativu, avšak její základní struktura - a tedy i toxické účinky - zůstávají velmi podobné. V oblasti zpomalovačů hoření to znamená, že starší halogenované látky jsou stále častěji nahrazovány organofosfátovými zpomalovači hoření, jako je RDP (resorcinol bis(difenylfosfát)), používaný jako alternativa k TPhP. Nedávné výzkumy jej přitom spojují s neurotoxitou a s účinky narušujícími hormonální systém, zejména štítnou žlázu a estrogenové systémy.

Nejvyšší koncentrace škodlivých změkčovadel a chlorovaných parafínů byly zjištěny ve vzorku zakoupeném na mezinárodním online tržišti. Studie však zároveň ukazuje, že ani zavedené značky nejsou výjimkou: nebezpečné chemické látky se objevily napříč celým cenovým spektrem, takže vyšší cena nezaručuje bezpečnější výrobek.

Výzva k nutné změně přístupu k regulaci toxických látek

Partneři projektu **ToxFree LIFE for All** vyzývají evropské politické představitele, aby opustili

pomalý přístup regulace „látky po látce“ a přijali skupinová omezení pro zpomalovače hoření a bisfenoly. „Tento závazek vyplývající z Chemické strategie pro udržitelnost přijaté v roce 2021 je třeba co nejdříve naplnit s ohledem na nejnovější zjištění z odběru vzorků,“ uzavřela Brabcová.

„Důkazy jsou jasné: současné právní předpisy jsou pomalé a zastaralé a nedokážou chránit zranitelné spotřebitele, kteří jsou vystaveni škodlivým chemickým látkám. Zároveň jim chybí specializované znalosti i informační a legislativní prostředky, aby se mohli chránit sami,“ uvedla Emese Gulyás, expertka na udržitelnou spotřebu z Maďarského sdružení uvědomělých spotřebitelů a vedoucí partnerství ToxFree LIFE for All. „Potřebujeme okamžitá, harmonizovaná pravidla EU, která zakážou celé třídy toxických chemických látek. Jen tak lze ochránit spotřebitele a zároveň podpořit bezpečné oběhové hospodářství, v němž recyklované materiály nebudou kontaminovány ‚historickými toxickými látkami‘.“

Klíčová zjištění:

- testováno 81 modelů sluchátek v Česku, na Slovensku, v Maďarsku, Slovinsku a Rakousku
- 100 % vzorků obsahovalo stopy nebezpečných chemických látek (bisfenoly, ftaláty, zpomalovače hoření)
- až 351 mg/kg bisfenolů – 35× více, než je navrhovaný limit EU
- výrobky z online tržišť (např. Temu) vykazovaly nejvyšší toxicitu

Jak mohou spotřebitelé jednat

Přestože je individuální volba omezena plošnou kontaminací trhu, projekt doporučuje spotřebitelům:

O projektu ToxFree LIFE for All

Projekt **ToxFree LIFE for All** (LIFE22-GIE-HU-101114078) je financovaný Evropskou unií a spolufinancovaný Ministerstvem životního prostředí ČR. Jeho cílem je chránit obyvatele před expozicí nebezpečným chemickým látkám prostřednictvím zvyšování povědomí, testování výrobků a prosazování změn politik. Partnery projektu jsou VKI (Rakousko), Arnika (Česká republika), dTest (Česká republika), TVE (Maďarsko) a ZPS (Slovinsko).

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/sluchatka-pod-lupou-vsechna-testovana-sluchatka-na-stredoevropskem-trhu-obsahuji-chemicke-latky-narusujici-hormonalni-system>